

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργαζούλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ζά.

Τὸ φυτὸν λωτὸς ὁ ἐδώδιμος (lotus edulis) τῆς τάξεως τῶν ἐλλοβοκάρπων (leguminosae). Συνών. μοσκοκερατριά.

γαργαζούλι τό, Κεφαλλ. κ. ἄ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ὁ καρπὸς τῆς γαργαζουλῆς.

γαργάλα ἡ, Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν.) Ἡπ. Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Κεφαλλ. γαργάρα Ἡπ. Θεσσ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλίζω. Τὸ γαργάρα κατ' ἐξακολουθητικὴν ἀφομοίωσιν ἢ ἐξ ἀμαρτύρου τύπου γαργαρίζω τοῦ γαργαλίζω, ὁ ἰδ.

1) Τὸ νὰ ἐρεθίσῃ τίς τινα διὰ γαργαλισμοῦ Ἡπ. Θεσσ. (Ἄλμυρ. κ. ἄ.): Ἄσμ.

Ὅποιος πίνει γάλα, | τοῦ κολλάει γαργάλα (παιδικόν) Ἄλμυρ. Συνών. γαργαλέα, γαργάλεμα, γαργαλητό, γαργαλίκεμα, γαργαλίκημα, γαργάλισμα 1, γαργαλισμός. 2) Τὸ ἔντομον μυῖα ἢ ἱππόβοσκος ἢ ἱππειος (hippobosca equina) τοῦ γένους οἰστρῶν (oestridae), παράσιτον μὲ κεντήματα ἐνοχλητικὰ ἐπὶ τῶν ἵππων, ὄνων καὶ ἡμιόνων Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν.) Συνών. ἀλογόμυιγα, βοιδόμυιγα. 3) Μικρὸν οἰδημα τῆς ἐπιδερμίδος προερχόμενον ἐξ ἐρεθισμοῦ Κεφαλλ.

γαργαλέα ἡ, Πελοπν. (Λεῦκτρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργάλε μεταπλασθέντος διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως -έα, δι' ἣν ἰδ. -ζά, τῆς κατ' ἐξοχὴν πληγῶν δηλωτικῆς.

Γαργάλα 1, ὁ ἰδ.

γαργαλέλλι τό, ἀμάρτ. γαργαλέλλι Ζάκ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργάλε καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλι. Ἡ τροπὴ τοῦ λ εἰς ν κατ' ἀνομοίωσιν.

Ἡ σκανδάλη τοῦ πυροβόλου ὄπλου. Συνών. γαργαλέττο 1, γαργάλε 1, γαργαλίδι 2, γαργαλίκι 2, γαργαλίσος, γαργαλιστήρι 2.

γαργάλεμα τό, σύνθηθ. γαργάλ-λεμα Σύμ. γαργάλημα βόρ. ἰδιωμ. γαργάλεμαν Πόντ. (Οἶν.) καργάλεμ-μα Μεγίστ. καγκάλεμαν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλεύω.

1) Γαργάλα 1, ὁ ἰδ., σύνθηθ. 2) Εὐσίμον, σκάλισμα Πόντ. (Οἶν.)

γαργαλέττο τό, Καππ. (Ἀραβάν.) Κρήτ. Μῆλ. Σῦρ. γαργαλέτσο Κίμωλ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργάλε καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έττο.

1) Γαργαλέλλι, ὁ ἰδ., Κρήτ. Σῦρ. 2) Εὐλὸν διὰ τοῦ ὁποίου σκαλίζων τις ἐρευνᾷ Καππ. (Ἀραβάν.) 3) Εἶδος χρυσοῦ περιδεραίου Μῆλ. 4) Μεταφ. ἐλατήριον, κίνητρον Κίμωλ.: Ἐχει γαργαλέττο μέσα του (δρᾶ, ἐνεργεῖ).

γαργαλεύω πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Σινασσ.) γαργαλεύον πολλαχ. βόρ. ἰδιωμ. γαργαλεύγω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κάρπ. κ. ἄ. γαργαλ-λεύγω Σύμ. κ. ἄ. γαργουλεύω Καππ. (Ἀραβάν.) γαργαλεύω Πόντ. (Οἶν. Σινώπ.) ἄργαλεύω Ἡπ. καργαλεύω Κύπρ. καργαλ-λεύγω Μεγίστ. καργαλ-λεύγω Κάρπ. Τῆλ. καργαλ-λαεύγω Ρόδ. καργαλ-λαεύγω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργάλα.

1) Γαργαλίζω Α 1, πολλαχ. καὶ Καππ. (Σινασσ.): Παροιμ.

Κουφοῦ καμπάνα καὶ ἂν χτυπᾷς, νεκρὸν καὶ ἂν γαργαλεύῃς καὶ μεθυσμένον ἂν κερνᾷς, ὅλα χαμένα πάντε

(ἐπὶ ματαιοπονίας) Ἀθῆν. β) Ἐνεργῶ ψαῦσιν προκλητικὴν ἀφροδισίου ἐρεθισμοῦ Λεξ. Δημητρ. γ) Διεγείρω τὸν πόθον τινὸς διὰ πράξεως ἢ λόγου Λεξ. Δημητρ.

δ) Θωπεύω Κάρπ. 2) Ψηλαφῶ, ἐρευνῶ, ψάχνω Θράκ. (Τσακίλ.) Καππ. (Ἀραβάν.) Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Οἶν. Σινώπ.): Ἐκεῖ π' τὸν γαργάλευε, τὸνε τζιῖδ'σε Τσακίλ. Γαργαλεύω τῇ ροιῇ (ψάχνω μεταξὺ τῶν κλώνων πρὸς εὗρεσιν καρπῶν) Πελοπν. (Μάν.) 3) Κινῶ, σείω Θράκ. (Σαρεκκλ.): Τὸν γαργαλεύω λίγο γὰ νὰ ξυπνήσῃ. Καὶ ἀμτβ. κινουμαι, σαλεύω Θράκ. (Γέν. Σαρεκκλ. Τσακίλ.): Ὁ δράκως, ἅμα ἢ φλόγα ἀρχίνεψε ν' ἀνάβ', ἀρχίνεψε καὶ αὐτὸς νὰ γαργαλεύῃ (ἐκ παραμυθ.) Σαρεκκλ. || Φρ. Δὲ γαργαλεύει (ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ ζώου οὐδὲν σημεῖον δεικνύοντος) αὐτόθ. 4) Σκαλίζω Καππ. (Ἀραβάν.): Γαργαλεύει τὰ δόντια του. 5) Ὁμαλίζω τὸ ἐσκαμμένον μέρος, ὅπου μέλλει νὰ γίνῃ σπορὰ Καππ. (Ἀραβάν.) 6) Παράγω κρότον Θράκ. (Σαρεκκλ.): Κάποιος ποδ'κός γαργαλεύει.

γαργαλήθρα ἡ, Κῶς κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλεύω.

1) Ἡ κλειτορίς τοῦ γυναικείου αἰδοίου Κῶς. Συνών. γαργάλε 2. 2) Ἐξόγκωμα ἀγν. τόπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγολίθι 2.

γαργαλητό τό, Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Γβλαχογιάνν. Τὰ παλληκάρ. 11—Λεξ. Βλαστ. 389 Δημητρ. γαργαλη-τεῖο Μύκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλῶ, δι' ὁ ἰδ. γαργαλίζω.

Γαργάλα 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἂν.: Οἱ κλέφτες... νοιῶσαν ἓνα γαργαλητό τόσο ξινὸ μέσ' ὅς τὸ λαρύγγι, ποῦ σφίγγαν τὰ σαγόνια τους μὴ σκάσουνε τὰ γέλια Γβλαχογιάνν. ἐνθ' ἂν. Ἐκάμαμε γαργαλητεῖο, μαθὲ ἐγαργαλειόμεστα συναμεταξύ μας Μύκ.

γαργάλε τό, σύνθηθ. γαργάλ' πολλαχ. βόρ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλίζω.

1) Γαργαλέλλι, ὁ ἰδ., σύνθηθ. 2) Γαργαλήθρα 1, ὁ ἰδ., σύνθηθ. 3) Φυτὸν τι ὅπερ τιθέμενον ἐπὶ τοῦ μεταξοσκώληκος συντελεῖ εἰς τὴν ταχείαν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἴων. (Κρήν.)

γαργαλιάρης ἐπίθ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Σουδεν.) κ. ἄ.—(Ν'Εστ. 20, 1054).

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργάλα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

1) Ὁ εὐκόλως γαργαλιζόμενος ἐνθ' ἂν. 2) Μεταφ. ὁ ἀρεσκόμενος εἰς ἐρωτικὰς ἐπαφάς, ἐρωτύλος (Ν'Εστ. ἐνθ' ἂν.): Ποίημ.

Λεβεντιγὲς καὶ χάρες | καὶ οἱ μικροῦλλες γαργαλιάρης.

γαργαλίδα ἡ, πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) γαργαλ-λίδα Χίος.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαργαλήθρα, εἰς ὃ ὑποκατεστάθη ἡ κατάλ. -ήθρα ὑπὸ τῆς -ίδα, ἢ ἐκ τοῦ οὗς. γαργαλῶ-νας, δι' ὁ ἰδ. γαργαρεῶνας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Πβ. Κορ. Ἱπποκρ. ἀρχ. ἱατρ. 172, ὅπου ἡ λ. συνδυάζεται πρὸς τὸ ἀρχ. γαργαρεών.

1) Ἀδὴν ἐν γένει Χίος κ. ἄ.—Λεξ. Βλαστ. 387. β) Πληθ., οἱ ἀδένες τοῦ λαιμοῦ, αἱ ἀμυγδαλαὶ πολλαχ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαργαλίδι 1β. γ) Πᾶν ἐν γένει ἐκ-

φυμα ἢ ἐξόγκωμα δερματικὸν ἀνθρώπων καὶ ζώων πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν.): *Ἐβγαλί τοῦ πιδὶ θυὸ γαργαλίδις κί δὲν ξέρον πῶς νὰ τοῖς γατρεύουν* Ἰμβρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγολίθι 2. 2) Ἡ νόσος ἀδενίτις ἢ παρωτίτις Πόντ. (Κερασ.) 3) Ἐσωτερικὸς πόνος τοῦ λαιμοῦ Λέσβ.: *Γαργαλίδα νὰ σὶ κόψ'!* (ἀρά). 4) Ἡ νόσος κοκκύτης Λέσβ.

γαργαλιδαῖζω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γαργαλιδῶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργαλίδα. Ὁ τύπος γαργαλιδῶ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ γαργαλιδῖω.

Γεννῶνται ἐκφύματα ἢ ἐξογκώματα εἰς οἰονδήποτε μέρος τοῦ σώματός μου ἐνθ' ἂν.: *Ἐγαργαλιδαῖσεν ἡ γλῶσσα μ' - τὸ κιφάλι μ'* κττ. Τραπ. *Ἐγαργαλιδαῖσεν ἡ ῥάδα μ'* (ἡ ῥάχης μου) Χαλδ.

γαργαλιδαῖσιμον τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλιδαῖζω.

Ἡ ἐκφυσις ἐξογκωμάτων εἰς τὸ σῶμα. Συνών. γαργαλιδῶσαν.

γαργαλιδῶσαν τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλιδαῖζω.

Γαργαλιδαῖσιμον, ὁ ἰδ.

γαργαλιδέας ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργαλίδα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έας, δι' ἣν ἰδ. -έας.

Ὁ ἔχων πολλὰ ἐκφύματα ἢ ἐξογκώματα εἰς τὸ σῶμα.

γαργαλίδι τό, Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ. γαργαλίδ' Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργάλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι ἢ ἐκ τοῦ οὖς. γαργαλίδα.

1) Πᾶν σκληρὸν καρδιοειδὲς ἐξόγκωμα τοῦ σώματος Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) β) Ἡ ἀμυγδαλὴ τοῦ λαιμοῦ Πόντ. (Κοτύωρ.): *Τῇ γαργαλίδι τὸ πρέσιμον.* Συνών. γαργαλίδα 1 β, γαργάλωνας 1, γαργαλῶνι 1, γαργαρήθρα 2. 2) Ἡ σκανδάλη τοῦ ὅπλου Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαργαλέλλι. 3) Εἶδος κυνὸς Κρήτ.

γαργαλιδομμάτης ἐπίθ. Πόντ. (Ὁφ.) γαργαλιδομμάτ'ς Πόντ. (Τραπ.) Θηλ. γαργαλιδομμάταινα Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) Οὐδ. γαργαλιδομμάτ'κον Πόντ. (Τραπ.) γαργαλιδομμάτικο Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τῶν οὖς. γαργαλίδι καὶ μάτι.

Ὁ ἔχων μεγάλους καὶ ἐξογκωμένους τοὺς βολβοὺς τῶν ὀφθαλμῶν. Συνών. γαργαλομμάτης, γρυλλομμάτης, πεταχτομμάτης.

γαργαλίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. κ. ἀ.) γαργαλίζου βόρ. ἰδιώμ. γαργαλίζω παλλαχ. καρκαλίζω Κύπρ. γαργαλίζω Μακεδ. (Καταφύγ.) γαργαλῶ σύννηθ. γαργαλῶ Θεσσ. γαργαλοῦ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) γαργαλάω σύννηθ. γαργαλάου σύννηθ. βόρ. ἰδιώμ. καὶ Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Λεντεκ.) γαργαλειῶ Κρήτ. καρκαλειῶ Κύπρ. καρκαλῶ Κύπρ. Πάθ. γαργαλίζομαι κοιν. γαργαλίζομαι βόρ. ἰδιώμ. γαργαλειῶμαι σύννηθ. γαργαλειῶμαι πολλαχ. γαργαλειῶμι Εὐβ. (Στρώπον.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Εὐρυταν.) γαργαλνεῖομαι Μακεδ. καρκαλειῶμαι Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) Κύπρ. κ. ἀ.

Τὸ ἀρχ. γαργαλίζω. Τὸ γαργαλῶ διὰ τὴν σύμπτωσιν τῶν καταλ. -ισα καὶ -ησα ἀδιαφόρων ἐν τῇ προφορᾷ τῶν εἰς -ίζω καὶ -ῶ ρημάτων. Τὸ γαργαλειῶ διὰ τὸν παθητικὸν τύπ. γαργαλειῶμαι. Τὸ γαργαλῶ καὶ μεσν. Πβ. Περί γέροντ. (ἐκδ. G.Wagner σ.

110) «τὰ μέλη σου νὰ γαργαλοῦν, νὰ δριάμης καὶ νὰ πιάση, | νὰ δροσιστῇ ἡ καρδούλλα σου, ὅλη νὰ ἀγαλλιάση».

Α) Κυριολ. 1) Ψαύω τινὰ διὰ τῶν δακτύλων ἢ ἄλλου πράγματος εἰς τὰ εὐκίσητα μέρη τοῦ σώματος, ὥστε νὰ προκληθῇ σύσπασις τῶν γελαστικῶν μυῶν πολλαχὺς δυσήρεστος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. κ. ἀ.): *Τὸν γαργάλισα τόσο πολὺ ποῦ λύθηκε ἀπ' τὰ γέλια ἢ κόντευε νὰ μείνῃ* κττ. *Τὸν γαργάλισα λιγάκι 'ς τὸ πόδι καὶ ξύπνησε ἀμέσως. Δὲ μπορεῖ νὰ τὸν ἀγγίξῃ κανεὶς, γιατί γαργαλιέται πολὺ κοιν. || Αἰνιγμ. Ὅντ' μπαίνει, γαργαλίζ' κί ὄντ' βγαίνει, στάζ' ἢ μὲν' δον* (ἡ γραφίς) Θράκ. (Γέν.) || Παροιμ. φρ. *Τὸ νεκρὸ κί ἂν γαργαλίζης, | ὅλα χαμένα τὰ 'χεις* (ἐπὶ ματαιοπονίας. Ἡ φρ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Θράκ.

2) Ἐνεργ. καὶ μέσ. αἰσθάνομαι κνησμὸν εἰς μέρος τοῦ σώματος πολλαχ.: *Μὲ γαργαλίζει ὁ λαιμός. Γαργαλιέμαι 'ς τὴν πλάτη.* 3) Θωπεύω ἐρωτικῶς πολλαχ.: *Τῇ νύχτα σηκώνετ' ὁ Χόδρος, πάει κοδὰ 'ς τὴν κωπελλιάς καὶ τὴν ἐγαργάλεινε* (ἐκ παραμυθ.) Κρήτ. (Ἡράκλ.) 4) Σκάπτω, σκαλίζω Ἡπ.: Παροιμ. φρ. *Ἡ κόττα γαργαλίζοντας τὰ μάτια της θὰ βγάλῃ.* 5) Μέσ. ἐκρήγνυμαι εἰς γέλωτα Μακεδ.

Β) Μεταφ. 1) Παρορμῶ, κεντῶ τὴν ἐπιθυμίαν τινὸς σύννηθ.: *Τὸν γαργαλάει τ' ἀχλάδι - τὸ μῆλο - τὸ σταφύλι καὶ θέλει νὰ τὸ φάῃ. Τοῦ γαργαλάει τὴν ὄρεξι ἢ μυρωδιά τοῦ φαγητοῦ σύννηθ. || Ποίημ.*

Τὸ φλογερὸ τουφέκι μου, τὸ λυγερὸ μ' ἀηδόνι

τὸ γαργαλάω, τοῦ κεντῶ τὴν ὄρεξι ν' ἀρχίσῃ

ΣΠερεσιὰδ. Χορ. Ζαλόγγ 3. 2) Μέσ. μου γεννᾶται ἐπιθυμία συνήθως ἐρωτικὴ πολλαχ.: *Βλέπει τὸ κορίτσι καὶ γαργαλιέται.*

Πβ. γαργαλεύω, γαργαλικεύω, γαργαλικιάζω, γαργαλικῶ.

γαργαλίκεμα τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλικεύω.

Ὁ ἐρεθισμὸς μέρους εὐερεθίστου τοῦ σώματος διὰ γαργαλισμοῦ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαργάλα 1.

γαργαλικεύω Πελοπν. (Καλάβρυτ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργαλίκι.

Προξενῶ γαργαλισμὸν εἰς τὸ σῶμα. Συνών. γαργαλίζω Α 1, ὁ ἰδ.

γαργαλίκημα τό, Κεφαλ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλικῶ.

Γαργάλα 1, ὁ ἰδ.

γαργαλίκι τό, Κέρκ. Κεφαλ.

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργάλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίκι.

1) Γαργάλισμα 1, ὁ ἰδ., Κέρκ. 2) Ἡ σκανδάλη τοῦ πυροβόλου ὅπλου Κεφαλ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαργαλέλλι.

γαργαλικιάζω Ζάκ.

Ἐκ τοῦ οὖς. γαργαλίκι.

1) Γαργαλίζω Α 1, ὁ ἰδ. 2) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ τινος ἐπιθυμίας, ἢ ὅποια μὲ γαργαλίζει καὶ μὲ παρορμᾷ εἰς ἐκπλήρωσίν της.

γαργαλίκισμα τό, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαργαλικιάζω.

1) Γαργάλισμα 1, ὁ ἰδ. 2) Ἐπιθυμία πράγματός τινος.

